

رویه اجرایی حسابرسان در ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

در شرکت‌های تجاری و مؤسسات غیر تجاری - نسخه بازنگری شده مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۷

موضوع ماده (۴۶) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی

ماده ۱- واژگان ذیل از این پس در رویه حاضر، تعاریف ذیل را اطلاق می‌نمایند:

۱- آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی

۲- رویه: رویه اجرایی حسابرسان در ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

۳- حسابرسان: اشخاص حقوقی و حقیقی که به ترتیب در قالب یک موسسه حسابرسی یا به صورت شاغل انفرادی در جامعه حسابداران رسمی ایران عضویت دارند و همچنین مدیران حسابرسی که تحت استخدام سازمان حسابرسی قرار دارند.

۴- مؤسسات مالی و اعتباری: اشخاص مشمول بند ۵ ماده ۱ آیین‌نامه

۵- دستگاه‌های متولی نظارت: دستگاه‌های مشمول بند ۹ ماده ۱ آیین‌نامه

ماده ۲- دامنه شمول این رویه، کلیه اشخاص حقیقی فعال اقتصادی و واحدهایی است که به صورت شخصیت حقوقی تجاری یا غیر تجاری و با واژگانی چون شرکت، موسسه، نهاد، سازمان، مرکز، بنیاد، صندوق و یا غیره ثبت شده و مالکیت آن متعلق به بخش دولتی، خصوصی، تعاونی و یا نهادهای عمومی غیردولتی است.

تبصره- دستگاه‌های متولی نظارت و مؤسسات مالی و اعتباری تحت نظارت بانک مرکزی، بیمه مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار (موضوع بند ۵ ماده ۱ آیین‌نامه) از قبیل بانک‌ها، ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت، خدمات ارزی و سایر خدمات انتقال وجوه یا ارزش و غیره، خارج از دامنه شمول این رویه می‌باشند و حسابرسان جهت ارزیابی اجرای مقررات در اشخاص مزبور می‌باید تا زمان ابلاغ رویه جدید، طبق چک‌لیست قبلی اقدام نمایند.

ماده ۳- حسابرسان موظف‌اند کار برگ ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی برای هر سال مالی؛ مشتمل بر جداول ذیل را تکمیل و طبق فرایند مندرج در تبصره ۱ این ماده، ارسال نمایند.

فهرست جداول مندرج در کاربرد ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم		
شماره جدول	نام جدول	نحوه تکمیل
۱	مشخصات مرتبطان شرکت	این جداول توسط شرکت و بر اساس راهنمای مربوطه تکمیل و توسط حسابرس صحت سنجی شود.
۲	مشخصات حسابهای مرتبط با شرکت	
۳	مشخصات داراییهای پر ریسک شرکت	این جداول توسط شرکت تکمیل و توسط حسابرس صحت سنجی شود.
۴	مشخصات قراردادهای حائز اهمیت	این جداول توسط شرکت و بر اساس راهنمای مربوطه تکمیل و توسط حسابرس صحت سنجی شود.
۵	چک لیست رعایت مقررات مبارزه با پولشویی	مبتنی بر سطح بندی مندرج در تبصره ۲ این ماده، چک لیست مربوطه تعیین شده و بر اساس معیارهای پذیرش (پیوست ۱) توسط حسابرس تکمیل گردد.

تبصره ۱- حسابرسان موظفاند تا زمان راه اندازی اتوماسیون ویژه‌ای برای ارسال کار برگ ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی،

کار برگ مزبور را الزاماً در قالب فایل اکسل (فایل اکسل ضمیمه) به ایمیل hesabras@fiu.gov.ir ارسال نمایند. نام شرکت/موسسه مورد رسیدگی حتماً در موضوع ایمیل (Subject) ثبت شود. همچنین حسابرسان می‌باید کار برگ مزبور را به شیوه تعیین شده توسط جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی، به جامعه/سازمان متبوع خود نیز ارسال نمایند.

تبصره ۲- در خصوص جدول شماره ۵ کار برگ ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی (چک لیست رعایت)، حسابرسان می‌باید با توجه به سطح بندی به شرح ذیل، چک لیست مربوطه را تکمیل نمایند.

- **چک لیست رعایت سطح ۱:** برای اشخاص حقیقی و حقوقی دارای درآمد ناخالص بیش از ۵۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک و یا دارایی بالاتر از ۷۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک.
- **چک لیست رعایت سطح ۲:** برای اشخاص حقیقی و حقوقی خارج از سطح ۱ (دارای درآمد ناخالص کمتر از ۵۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک و دارایی کمتر از ۷۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک)

ماده ۴- حسابرسان موظفاند در صورت مشاهده موارد عدم رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و یا اعلام مرکز در خصوص موارد عدم رعایت در شرکت/موسسه یا شخص مورد رسیدگی، متن زیر را به عنوان بند مستقل در گزارش حسابرسی مستقل یا بازرسی قانونی درج نمایند.

» در اجرای ماده (۴) رویه اجرایی حسابرسان در ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در شرکت‌های تجاری و موسسات غیر تجاری، موضوع ماده (۴۶) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، رعایت مفاد قانون و مقررات مذکور در چارچوب چک لیست های ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسی، در این سازمان/موسسه مورد ارزیابی قرار گرفته که موارد عدم رعایت، به مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال شده است.»

تبصره ۱- در صورت نبود موارد اعلامی از سوی مرکز در خصوص عدم رعایت و نیز عدم مشاهده مغایرت با مقررات مبارزه با پولشویی در شرکت/موسسه یا شخص مورد رسیدگی در چارچوب کار برگ ارزیابی اجرای مقررات، حسابرسان موظفاند متن زیر را به عنوان بند مستقل در گزارش حسابرسی مستقل یا بازرسی قانونی درج نمایند.

« در اجرای ماده (۴) رویه اجرایی حسابرسان در ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در شرکت های تجاری و موسسات غیر تجاری، موضوع ماده (۴۶) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، رعایت مفاد قانون و مقررات مذکور در چارچوب چک لیست های ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسی، توسط این سازمان/موسسه مورد ارزیابی قرار گرفته و موارد عدم رعایت مشاهده نگردید.»

ماده ۵- جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی مکلفاند با انجام اقدامات زیر بر عملکرد حسابرسان تحت نظارت خود در خصوص حسن اجرای رویه، نظارت نموده و گزارش های ارزیابی خود را در بازه زمانی ۶ ماهه به مرکز اعلام کنند:

الف. ارزیابی صحت کار برگ های ارزیابی اجرای مقررات، بررسی شده توسط حسابرسان، از طریق روش های هدفمند بازرسی (مانند بازرسی موردی)

ب. پیشگیری و جلوگیری از ارسال گزارش های نادرست، از طریق طراحی فرآیندها و اقدامات تنبیهی بازدارنده.

ماده ۶- سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی موظفاند دسترسی مرکز را به پایگاه داده صورت های مالی شرکت ها شامل جداول صورت سود و زیان، صورت وضعیت مالی، صورت تغییرات حقوق مالکانه، صورت جریان های نقدی و یادداشت های توضیحی مطابق نیازمندی مرکز فراهم نمایند.

ماده ۷- چک لیست های اشاره شده در تبصره ۲ ماده ۳، صرفاً بر مبنای اولویت بندی تکالیف تهیه شده و لذا رافع سایر تکالیف اشخاص مشمول در ارتباط با قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم نمی باشد.

ماده ۸- ارزیابی صورت گرفته از کیفیت اجرای این رویه توسط حسابرسان، مبنایی در رتبه بندی آنان توسط مرکز اطلاعات مالی می باشد و جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی مکلفاند بر اساس سازوکار اعلام شده از سوی مرکز در اعطای امتیازات یا مجوزها به حسابرسان، رتبه بندی موضوع این ماده را لحاظ کنند؛ به صورتی که در خصوص حساب رسانی که عملکرد آن ها ضعیف ارزیابی شده است، محدودیت های متناسبی اعمال شود.

ماده ۹- این رویه از تاریخ ابلاغ، لازم اجرا می باشد.

هادی خانی
رئیس مرکز

**کار برگ ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم
در شرکت های تجاری و مؤسسات غیر تجاری**

جدول ۱- مشخصات مرتبطان شرکت /موسسه مورد رسیدگی

* در این جدول اطلاعات مرتبطان مدیریتی (اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل، قائم مقام مدیرعامل، مدیر مالی، ذی حساب و حسابرس و نظایر آن)، مالکیتی (سهامداران راهبردی، عمده و مؤثر) و مالی (مشتریان و تأمین کنندگان مرتبط با شرکت که حجم فعالیت بالای ۲۰ درصد از خرید و درآمد عملیاتی یک سال شرکت را شامل می شوند) درج گردد.

تکمیل توسط شرکت							تکمیل توسط حسابرس
ردیف	نام/نوع شخص حقوقی	نام خانوادگی/نام شخص حقوقی	شناسه هویتی	نوع رابطه	درصد مالکیت (در خصوص سهامداران تکمیل شود)	تاریخ شروع فعالیت/سهامداری	نتیجه صحت سنجی رکورد اظهار شده

* جدول بالا تا زمان راه اندازی سامانه، همراه با سایر جداول کار برگ در قالب یک فایل اکسل کار برگ ارزیابی اجرای مقررات (مندرج در پیوست)، تکمیل و مطابق با تبصره ۱ ماده ۳ ارسال گردد.

جدول ۲- مشخصات حساب های مرتبط با شرکت /موسسه مورد رسیدگی

* در این جدول اطلاعات حساب های بانکی مورد استفاده در تراکنش های مالی شرکت اعم از حساب های بانکی به نام شرکت و سایر حساب های بانکی سایر اشخاص (در صورت برخورد) شناسایی شده اند، درج شود.

ردیف	نام/نوع شرکت	نام خانوادگی/نام شرکت	شناسه هویتی صاحب حساب	شماره شبا	نسبت با شرکت	اعلام شده توسط شرکت

* جدول بالا تا زمان راه اندازی سامانه، همراه با سایر جداول کار برگ در قالب یک فایل اکسل کار برگ ارزیابی اجرای مقررات (مندرج در پیوست)، تکمیل و مطابق با تبصره ۱ ماده ۳ ارسال گردد.

جدول ۳- مشخصات دارایی های پر ریسک شرکت /موسسه مورد رسیدگی

*در این جدول دارایی های پر ریسک شرکت /موسسه مورد رسیدگی (مطابق شاخص ها و معیارهای شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم) شامل زمین، ساختمان، وسایط نقلیه، طلا، سکه، ارز خارجی، ارز دیجیتال که در هنگام رسیدگی تحت مالکیت شرکت /موسسه قرار دارد.

ردیف	نام دارایی	نوع دارایی	تعداد	بهای تمام شده	تاریخ انجام معامله	مجموع متراژ	توضیحات

* جدول بالا تا زمان راه اندازی سامانه، همراه با سایر جداول کار برگ در قالب یک فایل اکسل کار برگ ارزیابی اجرای مقررات (مندرج در پیوست)، تکمیل و مطابق با تبصره ۱ ماده ۳ ارسال گردد.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سازمان رزمندگان اسلام

جدول ۴- مشخصات قرار دادهای حائز اهمیت شرکت/موسسه مورد رسیدگی

*در این جدول اطلاعات تعداد ۵۰ قرارداد/تفاهم‌نامه دارای بالاترین مبلغ شرکت/موسسه (هرگونه سندی که طرفین آن، متعهد به ارائه خدمت/اکالا، ایجاد نمایندگی و ... باشد) در سال مورد رسیدگی ثبت شود.

بیت شود.

[illegible]

* جدول بالا تا زمان راه‌اندازی سامانه، همراه با سایر جداول کار برگ در قالب یک فایل اکسل کار برگ ارزیابی اجرای مقررات (مندرج در پیوست)، تکمیل و مطابق با تبصره ۱ ماده ۳ ارسال گردد

معاون وزیر و رئیس مرکز اطلاعات مالی
دیر شورای عالی
مقابلہ و پیشگیری از جرائم پولشویی و تamen مالی تروریسم

شماره:

تاریخ

پيوست:..... ندارد

جدول شماره ۵-۱- چک لیست رعایت سطح ۱: برای اشخاص حقیقی/حقوقی دارای درآمد ناخالص بیش از ۵۰۰ برابر حدنصاب

معاملات کوچک و یا دارایی بالاتر از ۷۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک

ردیف	عطف به آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی	سؤال	پاسخ		
			بلی	خیر	عطف به کار برگ رسیدگی
۱	ماده ۳۷	آیا مسئول مبارزه با پولشویی به مرکز اطلاعات مالی معرفی و احراز صلاحیت شده است؟			
۲	ماده ۳۷	آیا مسئول مبارزه با پولشویی در سطح مدیران ارشد شرکت می باشد و امکانات، اختیارات، زیرساخت، منابع انسانی و بودجه لازم در اختیار واحد مبارزه با پولشویی قرار داده شده است؟			
۳	ماده ۳۸	آیا نرم افزارهای لازم به منظور تسهیل در دسترسی سریع به اطلاعات مورد نیاز در اجرای قانون و مقررات و نیز شناسایی سامانه ای (سیستمی) معاملات مشکوک تهیه شده است؟			
۴	ماده ۳۸	آیا بازرسی و نظارت از واحدهای تحت امر به منظور اطمینان از اجرای کامل قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم صورت می گیرد؟			
۵	ماده ۳۸	آیا برنامه سالانه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در شخص مشمول و واپایش (کنترل) ماهانه میزان اجرای آن تهیه شده است؟			
۶	ماده ۵۵ و ۵۶	آیا الزامات احراز هویت ارباب رجوع حقیقی ایرانی و خارجی در تعاملات کاری انجام می گیرد؟			
۷	ماده ۶۴	آیا در تعاملات کاری با ارباب رجوع حقیقی ایرانی، شماره تلفن همراه ایشان از طریق سامانه شاهکار صحت سنجی می گردد؟			
۸	ماده ۵۵ و ۵۶	آیا در تعاملات کاری با ارباب رجوع حقوقی ایرانی الزامات احراز هویت رعایت می گردد؟			
۹	ماده ۶۴	آیا در تعاملات کاری با ارباب رجوع حقوقی ایرانی، اطلاعات هویتی دریافتی از طریق پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی کشور، صحت سنجی می گردد؟			
۱۰	ماده ۱۳۵	آیا تکلیف ارسال گزارش معاملات و عملیات مشکوک به مرکز اطلاعات مالی را انجام شده است؟			
۱۱	ماده ۱۴۲	آیا اسناد، مدارک و سوابق مربوط به تعاملات کاری به مدت (۱۰) سال به گونه ای نگهداری می شود که در صورت درخواست مراجع ذی صلاح، به قید فوریت امکان ارائه وجود داشته باشد و امکان بازسازی فرایند زنجیره معاملات را دارد؟			
۱۲	ماده ۱۴۵	آیا دوره های آموزش مبارزه با پولشویی برای کارکنان با هماهنگی مرکز اطلاعات مالی برگزار شده است؟			

جدول ۵-۲- چک لیست رعایت سطح ۲: برای اشخاص حقوقی که در سطح ۱ قرار ندارند. (دارای درآمد ناخالص کمتر از ۵۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک و دارایی کمتر از ۷۰۰ برابر حدنصاب معاملات کوچک)

ردیف	عطف به آیین نامه اجرایی قانون	سؤال	پاسخ		
			بله	خیر	عطف به کار برگ رسیدگی
۱	ماده ۳۷	آیا مسئول مبارزه یا پولشویی به مرکز اطلاعات مالی معرفی و احراز صلاحیت شده است؟			
۲	ماده ۵۵ و ۵۶	آیا در تعاملات کاری با ارباب رجوع الزامات احراز هویت رعایت می گردد؟			
۳	ماده ۱۳۵	آیا تکلیف ارسال گزارش معاملات و عملیات مشکوک به مرکز اطلاعات مالی انجام شده است؟			
۴	ماده ۱۴۲	آیا اسناد، مدارک و سوابق مربوط به تعاملات کاری به مدت (۱۰) سال به گونه ای نگهداری می شود که در صورت درخواست مراجع ذی صلاح، به قید فوریت امکان ارائه وجود داشته باشد و امکان بازسازی فرایند زنجیره معاملات را دارد؟			
۵	ماده ۱۴۵	آیا دوره های آموزش مبارزه با پولشویی برای کارکنان با هماهنگی مرکز اطلاعات مالی برگزار شده است؟			